

Utvärderingsrapport TEKNAT 2017/85

Masterprogram Hållbar utveckling, 2020

Bakgrund

Under 2019 utvärderades mastersprogrammet i hållbar utveckling. Utvärderingen gjordes enligt teknisk-naturvetenskapliga fakultetens modell för utvärderingar på grundnivå och avancerad nivå (TEKNAT 2017/85).

Metod och upplägg

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämndens arbetsutskott utsåg följande bedömaregrupp:

Jenny Beckman, docent, Uppsala universitet,
Johan Hedrén, docent, Linköpings universitet,
Martin Snickars, docent, Åbo akademi,
Elisabeth Järnefelt, student, Åbo akademi

Utvärderingen genomfördes av ovanstående bedömaregrupp. Underlaget till bedömaregruppen utgjordes av mastersprogrammets självvärdering, som även innehöll ett antal dokument och länkar till styrdokument och riktlinjer för Uppsala universitet, utbildningsplan och studieplan samt enkäter med studenter, alumner och lärare.

Ett platsbesök för bedömaregruppen anordnades 24-25 september 2019 och bestod av möten och intervjuer med programansvariga, studierektor, lärare och studenter. Inga lärare från SLU eller kursansvarig för examensarbetet UU kunde närvara under platsbesöket. Bedömaregruppen genomförde kompletterande intervjuer med dessa personer senare via Skype.

De viktigaste slutsatserna av utbildningen utifrån självvärdering och bedömarutlåtande

Bedömaregruppen valde att diskutera programmet utifrån följande fokus: (I) Hållbar utveckling som fält, forskningsanknytning och lärarkompetens; (II) Tvärvetenskaplig undervisning, progression och studentinflytande; (III) Kommunikation, organisation och samordning: två universitet, ett program, och CEMUS roll. Nedan följer samtliga sammanfattande rekommendationer från bedömaregruppen.

1. Förtydliga programmets inriktning vad gäller hållbar utveckling (vilka aspekter som är centrala). Tydliggöra programmets röda tråd i förhållandet till hållbar utveckling.
2. Förtydliga inslaget av färdighetsträning och undervisning i tvärvetenskapliga perspektiv och metoder i programmets inledning samt se över de relevanta programmålen och deras progression. Även om programmet inte inför en specifik metodkurs – som möjligen skulle behöva vara mer omfattande än vad som får plats i programmet och vad enskilda studenter efterfrågar för att täcka in programmets bredd – är det viktigt att studenterna inledningsvis får en uppfattning om vilka tvärvetenskapliga färdigheter och metoder som behövs för (till exempel) olika typer av examensarbete så att de själva kan ta ansvar för att inhämta dem.

3. Förverkliga peer-to-peer learning i högre grad inom klassrummet. Fortsätt arbetet med att använda studenternas tvärvetenskapliga bakgrunder som en resurs!
4. Förtydliga vad som kan förväntas vad gäller handledning och återkoppling i olika kurser. Återkoppling är ett arbetskrävande moment, och därför är det bra om studenterna redan inledningsvis har en tydligare uppfattning om vad de kan vänta sig. Strukturerad "peer assessment", till exempel där läraren är närvarande och deltar även om huvudansvaret för genomgången av rapporter eller liknande ligger på studenter, är ett av flera sätt att ge återkoppling som ofta är mindre tidsödande än skriftliga kommentarer.
5. Förbättra kommunikationen mellan UU, SLU och UU på alla nivåer: mellan lärare på olika kurser, mellan studenter och programansvariga. Detta kan undvika de överlappningar och upprepningar som studenterna påpekar, och istället skapa möjligheter till fördjupning.
6. Förtydliga CEMUS' roll i programmet. Om CEMUS även fortsättningsvis förväntas bära en stor del av såväl helhetsperspektivet som färdighetsträningen bör detta artikuleras och, i möjligaste mån, understödjas av programmets ledning med tanke på organisationens konstruktion.
7. Undersök behörighetsfrågor i relationen mellan UU och SLU, tex. gällande kurser i ekonomi. Våra rekommendationer angående undervisning och studentinflytande handlar i första hand om att utveckla och förtydliga inslag och resurser som i olika mån redan tillämpas i programmets kurser. Många synpunkter från studenter och lärare skulle kunna tillmötesgåas genom större tydlighet om såväl förväntningar som resurser för färdighetsträning, och åtgärder för att åstadkomma en större likvärdighet i examinationen.
8. Betona stödfunktioner vid UU, både för studenter och lärare, t ex Språkverkstaden och DiaNa.

Kommentar

Kvalitetsutvärderingen av masterprogrammet under 2019 har bidragit med många positiva effekter. Inledningsvis handlade detta om den självvärdering som togs fram samt möten och workshops med lärare och kursansvariga inom programmet i samband med detta. Konstruktiva diskussioner och en välbehövlig översyn av programmet på flera plan. Platsbesöket av bedömargruppen genomfördes väl med bra samtal gällande programmets styrkor och svagheter. Rapporten från bedömargruppen var saklig och konkret, men tillförde inte mycket nytt från det som skrivits i självvärderingen. Det var även tydligt att bedömargruppen missförstått information om CEMUS roll i masterprogrammet (se rekommendation 8 ovan) under enskilda samtal med amanuenser anställda på CEMUS. CEMUS har inte rollen eller ansvaret att bära helhetsperspektivet eller färdighetsträningen på programmet. CEMUS har kursansvar för tre 5 hp kurser som är lika centrala som andra programkurser.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Åtgärder som syftar till att klargöra och stärka programmets fokus på och röda tråd (identitet) i relation till hållbar utveckling (HU).

1. Åtgärder på kort sikt:
  - a. Utifrån kursplaner och kursvärderingar bedöma hur fokus på HU och programmets "röda tråd" kan tydliggöras i programkurserna - vi delar upp det på två bedömningstillfällen i slutet av period 2 i HT 2020 och period 4 i VT 2021 (MK ansvarig för UU-kurser, ÖÖ ansvarig för SLU-kurser). Förslag till förändringar kommer göras med berörda lärare och institutioner;
  - b. Kartlägga vilka aspekter av HU som betonas och undervisas i varje kurs - bedömning efter varje kurs år 2020/2021 (MK ansvarig för UU-kurser, ÖÖ ansvarig för SLU-kurser);
  - c. Att föra en dialog med CEMUS om innehållet i CEMUS-kurser, särskilt kursen "Introduktion till hållbar utveckling" – HT 2020 (MK / ÖÖ);

- d. Förtydligande av programmets profil och fokus på webbplatsen före antagning 2022 – VT 2021 (MK / ÖÖ);
2. Långsiktiga åtgärder:
    - a. Att upprätthålla dialog med kursledarna om fokus och progression på programmet via terminsvisa lärardagarna - nästa möte i november 2020 (MK / ÖÖ);
    - b. Definiera HU-ämnet vid Institutionen för geovetenskaper - processen startar i november 2020 (MK);
    - c. Utveckla en mer sammanhängande, långsiktig vision av programmet och vilken potentiell nisch det kan uppta i förhållande till andra program, både i Uppsala, nationellt och internationellt – HT 2022 / VT 2023 (MK / ÖÖ).

Åtgärder som syftar till att stärka den tvärvetenskapliga karaktären av programmets innehåll och förbättra programmets utveckling.

1. Åtgärder på kort sikt:
  - a. Att upprätthålla en dialog med kursledarna före och efter kurserna för att säkerställa och bedöma att tvärvetenskaplig dimension ingår och är synlig i alla kurser – t. ex. vilka kurslärare som deltar, vilka kurstillfällen ingår, vilken kurslitteratur som används, etc. –VT 2021 / HT 2021 (MK kurser på UU, ÖÖ kurser på SLU);
  - b. Att se till att alla kursvärderingar ska innehålla en fråga till studenterna för att bedöma graden av tvärvetenskaplighet hos en kurs - VT 2021 (MK / ÖÖ);
  - c. Använda studenternas mångvetenskapliga bakgrunder genom att introducera mer peer-to-peer- och gruppkursaktiviteter – programansvariga tar fram riktlinjer för både kursansvariga och studenter (code-of-conduct) för vad studenterna och lärarna kan förvänta sig gällande handledning och återkoppling, samt harmonisera detta mellan programkurser –VT2021/HT2021 (MK kurser vid UU, ÖÖ kurser vid SLU);
2. Långsiktiga åtgärder:
  - a. För att främja fortsatt utveckling av den tvärvetenskapliga karaktären på programmet kommer dialog att ske med kursledarna om vetenskapliga metoder rutinmässigt under lärardagar – nästa lärardag i november 2020 (MK / ÖÖ);
  - b. Inventera tillgängligheten av alternativa kurser vid UU och SLU och tänka på möjligheten att inkludera dem i MSD-programmet, som ersättning för de kurser som inte fungerar bra – inventering utvärderas varje termin (MK vid UU och ÖÖ vid SLU).
  - c. Upprätthålla dialog med dekanus vid SLU samt med respektive fakulteter angående tillgängligheten av lämpliga lektorer att undervisa på programmet – under 2021 (ÖÖ)

Åtgärder som syftar till att förbättra kommunikationen mellan och organisera arbetet vid UU, SLU och CEMUS.

1. Åtgärder på kort sikt:
  - a. Samordna möten med kursledarna före varje termin utöver regelbundna lärarmöten för att begränsa överlappningen mellan kurserna – effektivisering under HT 2020 / VT 2021 och vidare (ÖÖ).
  - b. Säkerställa att både programansvariga vid UU och SLU har kontinuerlig kommunikation mellan regelbundna möten – skapa effektiva epost- och mötesrutiner under HT 2020 / VT 2021 och vidare (MK / ÖÖ).
  - c. Säkerställa en bättre närvaro av programansvarig vid Geocentrum/UU och minska delegering av uppdrag till andra parter som inte har programansvar – HT 2020 / VT 2021 och vidare (MK).

- d. Klargöra olika aktörers ansvar i programmet (programansvariga, studievägledare, kursledare, lärare, studentrepresentanter) – HT 2020 / VT 2021 (MK / ÖÖ).
  - e. Ta fram en kommunikation för att säkerställa att kommunikationskanaler och rutiner både utåt gentemot studenter och internt mellan lärare programansvariga, och studievägledare finns på plats och används mellan berörda parter: UU, SLU, CEMUS - hösten 2020 / våren 2021 (MK / ÖÖ)
  - f. Förbättrad kommunikation mellan programansvariga och studentrepresentanterna - HT 2020 / VT 2021 och vidare (MK / ÖÖ).
  - g. Ytterligare betona stödfunktioner vid UU, t.ex. Diana – vi tar kontakt med DiaNa-samordnare för att diskutera 2021 (MK / ÖÖ).
2. Långsiktiga åtgärder:
- a. Att upprätthålla dialog mellan UU och SLU angående organisationen, såsom information på webbplatserna, användningen av inlärningsplattformar, osv.
  - b. Upprätthålla rutiner i förhållande till effektivisering av kommunikation mellan kursledarna (se punkt 1a) – 2022/2023 och vidare (MK / ÖÖ)
  - c. Upprätthålla rutiner i förhållande till effektivisering av kommunikation mellan programansvariga och mellan UU, SLU och CEMUS (se punkter 1b, 1c, 1d) – 2022/2023 och vidare (MK / ÖÖ)

Nämndens kommentar och slutsats

Fakultetsnämnden konstaterar att utvärderingen har skett i enlighet med modellen.

Bedömarpanelen har identifierat tre väsentliga utvecklingsområden: programmets tvärvetenskapliga karaktär, programmets organisation och programmets definition av huvudämnet hållbar utveckling. Därutöver erbjuder panelen ett antal konkreta förbättringsförslag gällande till exempel ”peer-to-peer learning” och språkfärdigheter.

Under tiden har nya programansvariga, både vid UU och SLU, tillträtt. Utvärderingsrapporten har författats av de nya programansvariga. Panelens kritik bemöts på ett seriöst och ambitiöst sätt med angivna planerade kortsiktiga och långsiktiga åtgärder.

Fakultetsnämnden finner att en nödvändig åtgärd är att NUN kontinuerligt följer upp utvecklingen av programmet särskilt med hänseende på dess tvärvetenskapliga karaktär och dess arbete med identifiering av sitt huvudämne fram till VT2023.